

A tv-alelnök nem veszi figyelembe a tiltakozásokat

Bíróság dönt a szerzői tiltásokról?

Nahlik Gábor, a Magyar Televízió alelnöke nyílt levelet intézett Eörsi István, Fischer Iván, Konrád György, Kornis Mihály s „társaik részére”. Leveleiben az alelnök tudatja: a műveik közlését megtiltó nyilatkozataik vélhetően politikai okokból születtek, ám eközben nem ismerkedtek meg a Magyar Televízióban megtett munkajogi intézkedésekkel. Nahlik tiszteletre méltó alkotóknak tartja az érintetteket, objektív, szemlélődő, tiszteletre méltó művészeknek, alkotóknak ismeri, őszinte tisztelőjük és műveik önfeledt élvezője ma is, a jövőben is, ezért kéri, hogy ne törjék össze a róluk kialakított méltán szimpatikus képet. Így fogalmaz: „jelenlegi indulatuk nem kötelezhet arra, hogy a nézőket is kirekesszem az önök

életművének élvezetéből. ...Megtaláljuk annak jogi, gazdasági módját, hogy az önök indulatai, önkirekesztése ellenére a nézőkhöz az önök tiszteletre méltó műveit eljuttassuk, megkeressük annak a módját, amely önöket az igazság keresésében segíti. ...Tekintettel arra is, hogy az intézményünket a már nyilvánosságra hozott művekkel kapcsolatban törvényi engedély illeti meg, a Magyar Televízió mint a szerzői művek felhasználója azt az álláspontot képviseli, hogy az úgynevezett bojkottáló szerzők nem alapos indokból gyakorolják.

Ebből következik, hogy a televíziós sugárzás ellen tiltakozó alkotók műveit bemutathatjuk, kivéve ha alapos ok fennállása esetén a felhasználást jogerős

ítélet megtiltja.” Az alelnök terve merőben új helyzetet teremthet a jövőben, ezért a Szerzői Jogvédő Hivatal jogtanácsosát, dr. Mann Juditot kérdeztük a várható eseményekről.

— Az alelnök által vázolt helyzetről az 1969. évi III., a szerzői jogok védelméről szóló törvény rendelkezik. A Magyar Rádió és a Magyar Televízió számára engedélyezi mindazon művek sugárzását, amelyek az eredeti művön nem változtatnak, ám a sugárzó médium megfelelő díjat köteles fizetni a szerzőnek (22. paragrafus). A dramatizált változatok sugárzásához azonban külön engedély szükségeseltetik, anélkül nem sugározhatók a művek. A törvényi engedély alapján történő sugárzás területéhez kapcsolódó művek ellen

csak a személyi jogok sérelmére történő hivatkozással léphet fel a szerző vagy jogutódja, s csakis ez esetben kérhetik a sugárzás beszüntetését (11. paragrafus). A művet ért sérelem az eltorzítást vagy esetleges változtatást jelenti, amellyel az eredeti művet lényegesen megváltoztatják. A közelmúltban közzétett visszavonó nyilatkozatok azonban sokkal inkább az általános személyiségi jogokra hivatkoznak, mintsem a műveket ért sérelmekre, hiszen a nyilatkozók tulajdonképpen politikai okokból nem értenek egyet a Magyar Rádió vagy a Magyar Televízió irányvonalával. Valójában bírósági döntés szükségeltetne ebben az ügyben...

„A felhasználás az aláírók akarata ellenére történik”

Kornis Mihály író, aki lapunktól tudta meg Nahlik Gábor nyílt levelének tartalmát, a következőket nyilatkozta:

„Bármit mondjanak Nahlik doktor és jogásza — a szerző, amíg él, rendelkezik művei felett. A vadorzás pedig nem lehet a közszolgálati médiumok működésének gyakorlata.”

Balassa Péter író, aki szintén letiltotta műveinek televíziós felhasználását, utalt a közös nyilatkozat egyik mondatára, mely szerint, ha mégis megtörténik (a felhasználás), akkor ez az aláírók akarata ellenére történik.